

СТАНОВИЩЕ

От Доц. д-р Кремен Цветанов Цветков, д.м.

Катедра по Акушерство и гинекология – МУ , Варна

Относно дисертационен труд за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“ , научна специалност Акушерство и гинекология , Медицински факултет към Тракийски университет – Стара Загора.

Тема на дисертационния труд: **"МЯСТО НА АБОРТА ПО ЖЕЛАНИЕ В РЕГУЛИРАНЕТО НА РАЖДАЕМОСТТА СРЕД СЪВРЕМЕННИТЕ БЪЛГАРСКИ ЖЕНИ"**.

Автор на дисертационния труд - **Д-р КАТЯ РАДКОВА ТЕЛБИЙСКА**

Научен ръководител: Доц. д-р Мария Ангелова, д.м.

Представеният за защита дисертационен труд съдържа общо 199 страници и е онагледен с 28 таблици, 40 фигури. Библиографската справка съдържа 67 заглавия, от които 14 на кирилица и 53 на латиница.

Актуалност на проблема

В своя дисертационен труд д-р Катя Телбийска разглежда актуален проблем с изключително медико-социално и еволюционно значение.

Артифициален аборт поради нежелана бременност се среща при една на всеки четири бременности според Световната здравна организация (СЗО), като спонтанните и терапевтичните аборти не са включени в тази статистика. Флукуацията в демографските показатели е потенциален проблем в развитите страни, защото броят на абортите по желание се увеличава все повече през последните пет години.

Етиологията на елективен аборт: "Съвременни образовани жени, както и жени в определен етап на образование или професионална квалификация, оформят ерудирана елитна група. Те имат друг поглед за бременността,

раждането, отглеждането и възпитанието на децата. За тях аборт по желание е предпочитан избор, пред невъзможността да осигурят благоприятни условия за съществуване на потомството.", преплита Медицина и Философия. През призмата на Екзистенциализма се обяснява, как аборт по желание регулира раждаемостта и се отразява на еволюцията.

Изчерпателно се изяснява етиологията на спонтанните и хабитуалните аборти, фрагменти от контрацепция и мястото им в регулирането на раждаемостта.

Философия, Деонтология и Право в елективния аборт ни напомня за всеотдайността и прецизността, която е необходимо да вложим в практиката си за да избегнем наказателно преследване.

От прегледа на литературния обзор се установи задълбочено проучване на разнообразни съвременни литературни източници. Обзорът притежава добра познавателна стойност, както и задълбочени практически познания по проблема аборт.

Представени са съвременни данни за нива на аборт по желание при жени с различна образованост и с различна етническа принадлежност.

Целта на проучването е да се направи епидемиологичен анализ на елективен аборт в извадка от българската популация, като се установи нивото му в регулирането на раждаемостта сред съвременните български жени.

Задачите на дисертационния труд са ясно формулирани и са 9 на брой:

1. Сравнение на нивата на елективен аборт при жени с различна образованост.
2. Сравнение на честотата на елективен аборт при съвременни български жени с различна етническа принадлежност.
3. Търсене на корелация между нива на елективен аборт и стандартни и актуални методи за реализирането му сред съвременни български жени от различни социални групи.
4. Доказване или отхвърляне на практическата стойност на инструменталния и медикаментозния аборт и предимствата на отделните методи.
5. Изследване потенциална корелация между фактори, за които се предполага, че понижават честотата на елективен аборт.

6. Изследване потенциална корелация между образование на съвременните български жени и честота на елективен аборт.

7. Оценка на реалната разпространеност на аборт по желание сред съвременните български жени.

8. Оценка на нагласата на съвременните български жени да се откажат от предварителното решение за елективен аборт поради "нежелана" бременност и да запазят бременността.

9. Проучване субективната здравна култура на съвременните български жени за рискове и усложнения, асоциирани с елективен аборт, както и факторите, влияещи върху тази информираност.

Материали и методи

За изпълнение на целите и задачите на дисертационния труд са изследвани в периода / 2018-2020 г./ общо 684 пациентки, чрез анкетна карта съдържаща 30 въпроса.

Чрез нея се получава информация за социална характеристика на контингента, икономическа характеристика на контингента, информираност за методите и средствата за регулиране на раждаемостта, антиконцепция и контрацепция, семейно планиране и фактори, от които се повлиява, запознатост и мнение на пациентките по отношение на здравната система.

Представеното научно проучване е проспективно, сравнително и изчерпателно, включващо пациентки във възрастта между 18 и 45 години, тенденциозно разпределени в две групи за проучване :

- първа група: 512 жени в детородна възраст 18-45 г., преминали през центрове за провеждане на проучването, с проблеми несвързани с прекъсване на нежелана бременност.

- втора група: 172 жени в детородна възраст 18-45 г., преминали през центрoвете на специализирана болница по АГ и многопрофилните болници за провеждане на проучването, с цел прекъсване на нежелана бременност.

Респондентите са разпределени по-късно в 3 възрастови групи: 18-25 г.; 25-35г.; 35-45 г., като това са етапи от живота, през които се трансформира отношението им към артифициален елективен аборт.

Кумулираните данни представят фундаментални етични и психологични аспекти на респондентите, свързани с елективността или правото да се избира аборт при нежелана бременност

Собствени резултати и обсъждане

Резултатите имат висока научна стойност, тъй-като се прави епидемиологичен анализ на аборт по желание. Установява се субективна здравна култура на съвременните български жени по проблемите на аборт по желание, както и рисковете и усложненията свързани с него.

Оценка на изводи и приноси

В своята разработка д-р Телбийска, формулира 9 извода и 6 приноса, като разделя приносите си в две категории: приноси с оригинален характер, приноси с потвърдителен характер. Особено важно е да се акцентуира на приноса с оригинален характер, а именно: "Направи се епидемиологичен анализ на елективен аборт, като се установи неговата честота, както и ифакторите, влияещи върху склонността на респондентите към елективен аборт"

И приноса с **потвърдителен характер**: "Анализира се информираността и отношението на съвременните български жени за стандартни и актуални методи за елективен аборт, както и предпочитан метод за реализирането му в унисон с репродуктивните планове".

Критични бележки и съвети

Д-р Телбийска се е съобразила с всички предварително направени критични бележки и коректно е отбелязала, че конкретното проучване надгражда сходни, нееквивалентни проучвания, асоциирани с решението за аборт по желание.

Д-р Катя Телбийска е родена на 13.03.1986 г.

Завършва Медицински Университет-Пловдив през 2012г.

В периода 2012-2015 г. работи в " УМБАЛ Пловдив" и "МБАЛ Пазарджик".

От 2015 г. и до сега работи в екипа на "УСБАЛАГ Селена".

През 2018 г. придобива специалност Акушерство и гинекология.

Заклучение

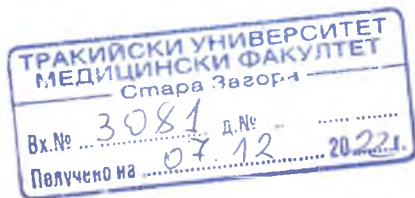
Представеният дисертационен труд на д-р Телбийска „**Място на аборта по желание в регулирането на раждаемостта сред съвременните български жени**“ е актуален и отговаря на общоприетите критерии. Позволявам си да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително за присъждане на научна и образователна степен „Доктор“ по научна специалност „Акушерство и гинекология“ на д-р Катя Телбийска според Правилника за развитие на академичния състав в Медицински факултет към Тракийски университет – Стара Загора.

02.12.22 г.

Варна

Изготвил становището:

Доц. д-р Кремен Цветковд.м.

STATEMENT

by

Associate Professor Kremen Tzvetanov Tzvetkov, MD, PhD

Department of Obstetrics and Gynaecology,

Medical University – Varna

on the dissertation work of Dr. Katya Radkova Telbiyska for the award of the educational and scientific degree „Doctor” in Field of Higher Education Area 7, Health and Sport, Professional direction 7.1. Medicine, scientific specialty: Obstetrics and gynecology

Topic of the dissertation: **PLACE OCCUPIED BY ELECTIVE ABORTION IN THE REGULATION OF BIRTH RATE IN BULGARIAN WOMEN NOWADAYS**

Author of the dissertation: – **KATYA RADKOVA TELBIYSKA, MD**

Research advisor: Assoc. Prof. Maria Angelova, MD, PhD

The dissertation submitted for defense covers a total of 199 pages, illustrated by 28 tables and 40 figures. The reference list contains 67 titles, 14 of which in Cyrillic alphabet and 53 in Roman alphabet.

Topical nature of the issue

The research of Dr. Katya Telbiyska involves a topical issue of substantial medical and social, as well as evolutionary importance.

Artificial abortion because of an unintended pregnancy occurs in one in every four pregnancies, according to data of the World Health Organization (WHO) – statistics that does not include spontaneous and therapeutic abortions. The fluctuation in demographic indices is a potential problem in the developed countries, since requested abortions have increased in number in the last five years.

Medicine and Philosophy are intertwined in the etiology of elective abortion: “The educated women nowadays, as well as women at a certain stage of their education or professional qualifications, form an erudite elite group. They have a different

attitude towards pregnancy, delivery and the raising and upbringing of children. For them, requested abortion is the preferred choice when they are unable to provide favourable existential conditions for their offspring.” The way in which requested abortion regulates birth rate and exerts its impact on evolution is explained through the prism of Existentialism.

The etiology of spontaneous and habitual abortions, contraception fragments and their place in birth rate regulation are comprehensively explained.

Philosophy, Deontology and Law in elective abortion reminds us how dedicated and precise we have to be in our practice in order to avoid penal prosecution.

The review of literature shows that the doctoral candidate has studied thoroughly a variety of reference sources available nowadays. The review is of good cognitive value and reveals extensive practical knowledge of interrupted pregnancy as an issue.

Contemporary data are presented regarding the levels of requested abortion in women of different education and belonging to different ethnic groups.

The aim of the study is to perform an epidemiological analysis of elective abortion in an excerpt from the Bulgarian population by identifying its level in the regulation of the birth rate among Bulgarian women nowadays.

The tasks set in the dissertation are clearly formulated and are 9 in number:

Comparison of the levels of elective abortion in women of different educational background.

Comparison of the incidence of elective abortion in modern Bulgarian women belonging to different ethnic groups.

Searching for a correlation between the levels of elective abortion on one hand, and the standard and topical methods of performing it, on the other, among modern Bulgarian women belonging to different social groups.

Proving or rejecting the practical value of instrumental and drug-induced abortion, and the advantages of each method.

Studying the potential correlation between factors supposed to decrease the incidence of elective abortion.

Studying the potential correlation between the education of modern Bulgarian women and the incidence of elective abortion.

Evaluation of the real-time distribution of requested abortion among Bulgarian women nowadays.

Evaluation of the attitude of modern Bulgarian women towards the idea of rejecting their preliminary decision to have an elective abortion because of an unintended pregnancy, and preserving the pregnancy.

Studying the subjective health culture of modern Bulgarian women regarding the risks and complications associated with elective abortion, as well as the factors influencing the acquisition of this information.

Materials and methods

For the purposes of performing the tasks set in the dissertation, a total of 684 patients were studied in the period 2018-2020 by means of a questionnaire containing 30 questions. In this way information was obtained regarding the social and economic characteristics of the respondents, as well as the level of their being informed about the methods and means of birth rate regulation, anticonception and contraception, family planning and factors influencing it, knowledge and opinion of the patients regarding the health system.

The presented research is prospective, comparative and comprehensive, including patients of an age between 18 and 45, divided into two groups of study:

- first group: 512 women of child-bearing age between 18 and 45, who have visited the centers conducting the study, having problems not associated with interruption of unintended pregnancy

- second group: 172 women of child-bearing age between 18 and 45, who have visited the centers of specialized Ob&Gyn Hospitals or General Hospitals conducting the study, for the purposes of interruption of unintended pregnancy.

The respondents were afterwards distributed into 3 age groups: 18-25; 25-35; 35-45, these being stages of life, in which their attitude to artificial elective abortion was transformed.

The accumulated data are fundamental ethical and psychological aspects of the respondents, associated with electivity or the right to choose abortion in unintended pregnancy.

Results obtained and discussion

The results obtained are of high research value, because an epidemiological analysis of requested abortion was performed. The subjective health culture of modern Bulgarian women is identified regarding the issue of requested abortion, as well as the risks and complications associated with it.

Evaluation of the conclusions and contribution

Dr. Telbiyska formulates 9 conclusions and 6 contributions in her thesis, dividing the contributions into two categories: contributions of original nature and contributions of confirmative nature. It is particularly important to place the accent on the contribution of original nature, namely “An epidemiological analysis of elected abortion was performed by identifying its incidence and the factors influencing the proneness of the respondents to having an elective abortion.”

And the contribution of **confirmative nature**: “The knowledge of and the attitude of modern Bulgarian women towards standard and topical methods of elective abortion were analyzed, as well as their preferred method of abortion in conformity with their own reproductive plans”.

Critical notes and advice

Dr. Telbiyska has conformed to all the preliminary critical notes made and has strictly pointed out that her own study provides additional information on issues discussed in similar, non-equivalent studies associated with the decision of having a requested abortion.

Dr. Katya Telbiyska was born on 13 March, 1986.

She graduated from the Medical University – Plovdiv in 2012.

In the period 2012-2015 she worked at the *Plovdiv* University General Hospital – Plovdiv and General Hospital – Pazardzhik.

Since 2015 she has been part of the team of the *Selena* University Specialized Hospital in Obstetrics and Gynaecology - Plovdiv.

In 2018 Dr. Telbiyska acquired a speciality in Obstetrics and Gynaecology.

Conclusion

The thesis **Place Occupied by Elective Abortion in the Regulation of Birth Rate in Bulgarian Women Nowadays** submitted by Dr. Telbiyska, is topical and meets the criteria generally required. I take the liberty of recommending the honorable members of the Research Council to vote positively and award Dr. Katya Telbiyska the educational and scientific degree of „**Doctor**” in Field of **Higher Education Area 7, Health and Sport, Professional direction 7.1. Medicine, scientific specialty: Obstetrics and gynecology**

02 December, 2022

Statement prepared by:

Varna

Assoc. Prof. Kremen Tzvetkov, MD, PhD